

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-806

10/09/2020

ქ. თბილისი

ქ. ფოთში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე შპს „სდტ ჯორჯიას“ ალუმინის და თუთიის შენადნობებისგან (ფერადი ლითონების დნობა) ავტომატური მექანიკური კომპონენტების საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „სდტ ჯორჯიას“ მიერ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილია, ქ. ფოთში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე ალუმინის და თუთიის შენადნობებისგან (ფერადი ლითონების დნობა) ავტომატური მექანიკური კომპონენტების საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია შპს „გამა კონსალტინგის“ მიერ.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-9 მუხლის შესაბამისად, სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში შპს „სდტ ჯორჯიას“ (ს/კ 412733421) მიერ წარმოდგენილი იყო ზემოაღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული იქნა გზშ-ისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და ამ ინფორმაციის გზშ-ის ანგარიშში ასახვის საშუალებები (სკოპინგის დასკვნა N41; 08.05.2020).

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. ფოთში, თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში (თიზ), 5000 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთზე (ნაკვეთი; N307), საწარმო უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან დაშორებულია 450 მეტრით (ჭავჭავაძის ქუჩა). საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს, კერძოდ ჭავჭავაძის ქუჩის აღმოსავლეთით განთავსებულია სამრეწველო საწარმოები: შპს „მოულდს ენდ მეტალს ჯორჯიას“ მეტალურგიული საწარმო (დაშორება დაახლოებით 600 მ); „Caucasian Metals Terminal“-ის მეტალების მადნის გადასატვირთი ტერმინალი (დაშორება დაახლოებით 500 მ) და სხვა. საპროექტო ტერიტორია მდ. რიონიდან დაცილებულია 800 მეტრით, ხოლო ფოთის საზღვაო ნავსადგურის საკონტეინერო ტერმინალიდან 1650 მეტრით. უახლოესი დაცული ტერიტორია კოლხეთის ეროვნული პარკის ნაბადას უბანი, იგივე ზურმუხტის ქსელის დამტკიცებული უბანი „კოლხეთი“ (GE0000006), მდებარეობს საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთით, 1700 მ-ის დაცილებით. საწარმოს განთავსებისათვის შერჩეული ტერიტორიის მოსწორების და მცენარეული საფარისაგან განთავსისუფლების სამუშაოები ჩატარდა რამდენიმე წლის წინ (თიზ-ის შექმნის პერიოდი), შესაბამისად, დღეისათვის

საპროექტო ტერიტორია როგორც მცენარეული საფარით, ისე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენით ღარიბია. ვიზუალური დათვალიერებით ტერიტორიაზე დაჭაობების ნიშნები არ აღინიშნება. თიზ-ის ტერიტორიაზე არსებობს კეთილმოწყობილი შიდა გზები, რომლებიც გამოყენებული იქნება საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ფაზებზე. ამასთან, საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელ გზად გამოყენებული იქნება ნაბადას დასახლებაში გამავალი ჭავჭავაძის ქუჩა, რომელიც ქვეყნის სხვა რეგიონებს უკავშირდება სენაკი-ფოთის საავტომობილო მაგისტრალით, ხოლო ფოთის საზღვაო ნავსადგურს სამეგრელოსა და ჯავახიშვილის ქუჩებით.

შპს „სდტ ჯორჯიას“ აღნიშნულ ტერიტორიაზე დაგეგმილი აქვს ავტომანქანების მექანიკური კომპონენტების საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია. დაგეგმილი საქმიანობა განხორციელდება 3 ეტაპად. პირველ ეტაპზე დაგეგმილია საპროექტო ტერიტორიის ნაწილის ათვისება, კერძოდ 5000 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთის 2700 მ² ფართობზე აშენდება ავტომანქანის მექანიკური კომპონენტების საწარმოს პირველი რიგი, რომლის შემადგენლობაში იქნება: საწარმოო საამქრო, ინსტრუმენტების სათავსი, საწყობი, ოფისი და სასადილო და სხვა დამხმარე სათავსები. პირველ ეტაპზე საწარმოში დასაქმებული იქნება 60-მდე სპეციალისტი, მათ შორის 50 ადგილობრივი მუშახელი. მე-2 ეტაპზე (პირველი ეტაპის დამთავრებიდან 2 წლის შემდეგ) ანალოგიური საამქრო მოეწყობა საპროექტო ტერიტორიის დანარჩენ ნაწილზე, ხოლო მე-3 ეტაპზე (საქმიანობის დაწყებიდან 4 წლის შემდეგ), დაგეგმილია საწარმოს გაფართოება, რისთვისაც ათვისებული იქნება საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული 5000 მ² ფართობის მქონე ნაკვეთი (ნაკვეთი N305). **წინამდებარე გზმ-ის ანგარიში მოიცავს პირველ ეტაპზე დაგეგმილი საწარმოს მოწყობას და ექსპლუატაციას.**

წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში განხილულია არაქმედების და საწარმოს განთავსების ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები. განიხილებოდა საწარმოს განთავსების ორი ალტერნატიული ვარიანტი, კერძოდ ნაბადას დასახლების ტერიტორიაზე (სამეგრელოს ქუჩა) მდებარე მეტალურგიული ქარხნის აღმოსავლეთით მდებარე მიწის ნაკვეთი და ფალიაშვილის ქუჩის აღმოსავლეთით მდებარე მიწის ნაკვეთი. გამომდინარე იქიდან, რომ პრიორიტეტული იყო ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ნაკლები ზემოქმედება, საწარმოს განთავსება გადაწყდა თიზ-ის ერთ-ერთ ნაკვეთზე.

როგორც აღინიშნა, პირველ ეტაპზე დაგეგმილია საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთ ნაწილის ათვისება, სადაც მოეწყობა ავტომანქანის მექანიკური კომპონენტების საწარმო. პროექტის მიხედვით, დაგეგმილია ლითონის კარკასული ნაგებობების მოწყობა სენდვიჩ-პანელებით. საპროექტო შენობის ზომებია 41.28 მ. X 40,04 მ; h= 14.33 მ. აქედან შენობის ნაწილი 13.0 მ X 40.04 -ზე წარმოადგენს საოფისე ნაგებობას. საწარმოო საამქრო განთავსდება პირველ სართულზე და საამქროს ზედა სართულები იქნება გახსნილი, კერძოდ მოეწყობა ღია სივრცე შენობის სახურავამდე. პირველი სართულის დანარჩენ ფართობზე მოეწყობა ნედლეულის (ალუმინის და თუთიის შოთები და სხვა დამხმარე მასალები), ლაბორატორიის და ხარისხის კონტროლის ოთახი, ასევე სასადილო, მუშათა საყოფაცხოვრებო სათავსოები, საოფისე და სხვა დამხმარე სათავსოები. გარდა აღნიშნულისა, ჩრდილოეთის მხარეს, შენობის გარეთ, გადახურულ ე.წ „ფარდულის“ ტიპის სათავსოებში განთავსდება, სამრეწველო ნარჩენები, დამხმარე ნედლეული, წყლის სამარაგო რეზერვუარები და ნარჩენი (ნამუშევარი) წყლების რეზერვუარები, წყლის გამაგრილებელი სისტემები და სხვა. მეორე და მესამე სართულებზე ძირითადად მოეწყობა საოფისე სივრცეები და ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის სათავსოები. საწარმოს ტერიტორიაზე გამოყოფილი იქნება ფართობი ავტომანქანების სადგომისათვის, მოეწყობა

საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების შემკრები ჰერმეტიკული საასენიზაციო ორმო და სატრანსფორმატორო. საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული სუსტი ქანების გათვალისწინებით, შენობის მოსაწყობად ღრმა საძირკველის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. შენობის დაფუძნება მოხდება „ხელოვნური ფუძის“ საძირკველზე და იქნება ე.წ. „პანელური ტიპის“ (აეწყობა მზა კონსტრუქციებით). კედლები მოპირკეთებული იქნება ალუმინის პანელებით. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სამშენებლო სამუშაოები არ იქნება დიდი მოცულობის და გარემოზე ზემოქმედების რისკები არ იქნება მაღალი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია შემდეგი ტექნოლოგიური მანქანა-დანადგარების განთავსება: 3 ერთეული მაღალი წნევით ჩამოსხმის მანქანა ცხელი კამერით (ლითონის სადნობი ღუმელი განთავსებულია მანქანის კონსტრუქციაში); 3 ერთეული მაღალი წნევით ჩამოსხმის მანქანა ცივი კამერით (ლითონის სადნობი ღუმელი განთავსებულია მანქანის კონსტრუქციაში); 2 ერთეული სპეციალური დანიშნულების მანქანა პროგრამირებადი ლოგიკური კონტროლერებით (PLC) და რობოტიზირებული კონტროლით; 2 ერთეული ციფრული მართვის მანქანა (CNC); სხვადასხვა დანიშნულების ჩარხები (საფანტქავლური დამუშავების დანადგარი, სახარატო, საფრეხი, სახეხი, ელექტროეროზიულ და ელექტრული განმუხტვის (EDM) ჩარხები); ლაბორატორიის აღჭურვილობა, საკორდინაციო საზომი დანადგარი (CMM), პროფილების საზომი, მიკრომეტრი და სხვა. ავტომანქანების მექანიკური კომპონენტებისათვის სასაქონლო სახის მიცემის მიზნით დამუშავებისათვის განკუთვნილი თითოეული ჩარხი განთავსებული იქნება ცალ-ცალკე სათავსში და ყველა ჩარხზე დამონტაჟებული იქნება აირგამწმენდი ფილტრი.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების მცირე მოცულობების გათვალისწინებით სამშენებლო ბანაკის მოწყობა დაგეგმილი არ არის, კერძოდ: ბანაკის ტერიტორიაზე ბეტონის კვანძის, ინერტული მასალების სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქროს და საწვავის სამარაგო რეზერვუარების განთავსება არ იგეგმება. ბეტონის ხსნარის შემოტანა მოხდება ქ. ფოთის ტერიტორიაზე მოქმედი საწარმოებიდან, ხოლო ტექნიკის საწვავით გამართვა მოხდება მოძრავი ავტოცისტერნის გამოყენებით. როგორც წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან ირკვევა, მშენებლობის ეტაპი გაგრძელდება 12 თვე. საწარმოს სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისას ამოღებული გრუნტის საერთო რაოდენობა იქნება დაახლოებით 1200 მ³, საიდანაც ნაწილი განთავსდება ქ. ფოთის სამშენებლო ნარჩენების პოლიგონზე, ხოლო ნაწილი გამოყენებული იქნება უკუყრილებისთვის.

მშენებლობის ეტაპზე დასაქმებული იქნება 40-50 ადამიანი, 320 დღიანი და 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, საწარმო იმუშავებს წელიწადში 250 დღე. შენადნობის წარმოების განყოფილებაში იქნება სამცვლიანი სამუშაო გრაფიკი (თითო ცვლის ხანგრძლივობა 8 საათი). რაც შეეხება სხვა განყოფილებებს, იქნება ერთცვლიანი სისტემა. პროექტის განხორციელების პირველ ეტაპზე, საწარმოს ექსპლუატაციისას დასაქმდება 50 ადამიანი.

საწარმოში დაგეგმილია წელიწადში 275 ტონა ალუმინისა და 165 ტონა თუთიის შენადნობის გადამუშავება. პირველ ეტაპზე საწარმოში გათვალისწინებულია 2 მილიონი ავტონაწილის წარმოება წელიწადში. საწარმოში შენადნობები მზა სახით შემოტანილი იქნება საზღვარგარეთ ან საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული საწარმოებიდან, რის

შემდეგაც მოხდება მათი 73,3 კვ/სთ წარმადობის 6 ერთეულ სადნობ ლუმელში დნობა და პროდუქციის დამზადება მაღალი წნევით ჩამოსხმის მანქანის საშუალებით.

საწარმოში ალუმინის და თუთიის შენადნობის გასაცხელებლად და გასადნობად გამოიყენება ელექტრო ლუმელი. სადნობი ლუმელის ტემპერატურა თუთიის შენადნობისათვის იქნება 420 °C, ხოლო ალუმინის შენადნობისათვის 700 °C. პროექტით იგეგმება ჩვეულებრივი ჩამოსხმის მეთოდის გამოყენება. გარკვეული ფორმის მიღების მიზნით, ალუმინის შენადნობის ჩამოსხმა ხდება 700°C ტემპერატურაზე, ხოლო თუთიის შენადნობის ჩამოსხმა - 450°C ტემპერატურაზე. აღნიშნული პროცესის შედეგად წარმოიქმნება ნამუშევარი აირი. ჩამოსხმისა და დნობის პროცესის ერთმანეთისგან გამოყოფის მიზნით აუცილებელია მაღალი წნევის ქვეშ ჩამოსხმის დანადგარის ზედაპირზე ანტიადკეზიური ხსნარის მოსხმა, რომლის დიდი ნაწილი ორთქლდება მაღალ ტემპერატურაზე, ხოლო კონდენსაციის შედეგად ფორმირდება მცირე რაოდენობის ნამუშევარი სითხე, რომელიც გროვდება პლასტიკურ ავზში. თუთიის ნადნობისაგან პროდუქციის ჩამოსხმისათვის გამოიყენება მაღალი წნევით ჩამოსხმის დანადგარი მაღალტემპერატურული კამერით (სადნობი ლუმელი განთავსებულია ჩამოსასხმელ მანქანაში და წარმოქმნილი აირების გაწოვა ხდება ერთიანი გამწოვი სისტემით), ხოლო ალუმინის ნადნობისგან მაღალი წნევით ჩამოსხმის დანადგარი ცივი კამერით (სადნობი ლუმელი დამონატაჟებულია ცალკე ჩამოსასხმელი მანქანის გვერდით და გააჩნია ცალკე გამწოვი სისტემა). ორივე ტიპის ჩამოსხმის მანქანიდან მოხდება წარმოქმნილი ემისიების ორგანიზებული გატანა, კერძოდ: ასპირაციული სისტემები განთავსებული იქნება როგორც სადნობ ლუმელზე, ასევე ჩამოსხმის დანადგარზე. ასპირაციული სისტემებიდან აირნარევი მიეწოდება აირგამწმენდ დანადგარს და შემდგომ 15 მ-ის სიმაღლის და 300 მმ დიამეტრის მილით გაიფრქვევა ატმოსფეროში.

მაღალი წნევით ჩამოსხმის პროცესში გამოყენებული ყალიბი საჭიროებს ულტრაბგერით წმენდას. ულტრაბგერით საწმენდი აპარატი იყენებს ონკანის წყალს, რომელშიც შერეულია ნატრიუმის ჰიდროქსიდი. აღნიშნულ ეტაპზე ნარჩენის სახით წარმოიქმნება ნამუშევარი სითხე. ყალიბების ტექნიკური გამართულობის მიზნით გამოიყენება სახარატო, საფრეზავი, სახეხი, ელექტროეროზიულ და ელექტრული განმუხტვის (EDM) ჩარხები, რომლებიც დამატებით წარმოქმნიან მყარი ლითონის ნარჩენებს/მტვერს. მაღალი წნევით ჩამოსხმის შემდეგ ხდება პროდუქციის/ნამზადის საფანტქავლური დამუშავება ან ნაწიბურის გაგლუვება ან ხელით წმენდა, საჭიროების მიხედვით.

ნამზადის დამუშავების აღწერა შემდეგია: პირველ ეტაპზე ხდება სხმულის ჩამოჭრა გამოსაყვანი ჩარხის მეშვეობით ან პერსონალის მიერ ზედმეტი მასალის მოცილება; შემდგომ საფანტქავლური დამუშავება, რომლის დროსაც ნამზადი თავსდება დანადგარში, ნაწილების გასაწმენდად გამოიყენება ფოლადის საფანტი, რის საშუალებითაც ხდება ნამზადის გარშემო არსებული ნაწიბურების გაგლუვება. აღნიშნული პროცესის შედეგად წარმოქმნილი მტვერი გროვდება ტომრებში კარტრიჯის მშრალი ტიპის ფილტრების საშუალებით; მესამე ეტაპზე ვიბრატორულ სახეხ ჩარხზე ხდება ნამზადის ზედაპირისათვის გლუვი და მზინვარე სახის მიცემა, რისთვისაც გამოიყენება ქვები და აბრაზიული მასალები. სახეხი ჩარხის საშუალებით ხდება ნაკაწრების მოცილება და ნამზადის ზედაპირის გათანაბრება. აღნიშნული პროცესის შედეგად წარმოიქმნება მტვერი დახურულ ჭურჭელში, რომელიც აგრეთვე გროვდება ტომრებში კარტრიჯის მშრალი ტიპის ფილტრების საშუალებით; საბოლოო ეტაპებზე ხორციელდება ხელით წმენდა; ჩარხებით დამუშავება; შემოწმება და შეფუთვა.

პროექტის მიხედვით ჩამოსხმის მანქანების მუშაობის პროცესში წარმოქმნილი ნამუშევარი აირების გაწმენდა მოხდება ე.წ. „სველი გაწმენდის“ სისტემის საშუალებით, ხოლო ჩარხების მუშაობის პროცესში წარმოქმნილი მტვრის დასაჭერად გამოყენებული იქნება მშრალი ე.წ. „კარტრიჯის“ ფილტრები. სველი გაწმენდის სისტემა შედგება კომპის ტანისგან, სითხის საცავი ავზისგან, ჰაერშემშვებისგან, წვეთსაჭერისგან, ჰაერის გამშვებისგან და ლუქისგან. მაღალი წნევით ჩამოსხმის დანადგარებიდან წარმოქმნილი ნამუშევარი აირის მტვრისაგან გაწმენდა მოხდება სველი გაწმენდის ერთი სისტემის საშუალებით, ხოლო შემდეგ მტვრისაგან გაწმენდილი აირი გაივლის ოქსიდის შემცველ კატალიზატორს და გააქტიურებული ნახშირის ფილტრს. აღნიშნული პროცესი უზრუნველყოფს აირნარევიდან ანტიადჰეზიური ხსნარის ორთქლის და სხვა მინარევების მნიშვნელოვანი რაოდენობის მოცილებას. გამწმენდ დანადგარში შესვლის შემდეგ ნამუშევარ აირში მჟავა და ტუტე კომპონენტები მთლიანად შეიწოვება და განეიტრალდება. გაწმენდის შემდეგ, ნამუშევარი აირი გაუწყლოვდება წვეთსაჭერის საშუალებით და მოხდება მისი ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვევა 15 მ-ის (დიამეტრი 300 მმ) სიმაღლის გამფრქვევი მილის საშუალებით. რაც შეეხება მშრალი ტიპის ფილტრს, საწარმოში გათვალისწინებულია სამი ერთეული ფილტრის დამონტაჟება (თითოეულის წარმადობა შეადგენს 2000 მ³/სთ). აღნიშნული ფილტრების ექსპლუატაციის ვადა 1 წელს შეადგენს (წელიწადში ერთხელ მოხდება მათი ჩანაცვლება). საწარმოში დაგეგმილი ჩარხებიდან წარმოქმნილი მტვერი შეიწოვება ასპირაციული სისტემით და გამწოვი მილით მიეწოდება კარტრიჯ ფილტრებს, ფილტრში დაჭერილი მტვერი კი გროვდება ფილტრის ძირზე დამაგრებულ ტომარაში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს მშენებლობის ეტაპზე წყლის გამოყენება საჭირო იქნება როგორც სასმელ-სამეურნეო, ისე ტექნიკური დანიშნულებით, კერძოდ ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისა და სამშენებლო მოედნის ზედაპირიდან მტვრის გავრცელების პრევენციის მიზნით. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით საწარმოს წყალმომარაგება განხორციელდება ქ. ფოთის მუნიციპალური წყალსადენის ქსელიდან, ხოლო ტექნიკური მიზნებისათვის გამოყენებული იქნება მდ. რიონის წყალი. მშენებლობის ეტაპზე საწარმოში გამოყენებული სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის რაოდენობა იქნება 562,5 მ³/წელ, ხოლო ტექნიკური მიზნებისთვის 400-450 მ³/წელ. პროექტის მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის ფაზაზე სულ საჭირო იქნება 1400 მ³/წ წყალი, საიდანაც დაახლოებით 1000 მ³/წ გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ხოლო 400 მ³/წ საწარმოო ტექნოლოგიური ციკლისთვის. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით და ტექნიკური მიზნებისათვის გამოყენებული იქნება ქ. ფოთის წყალსადენის წყალი. წყალაღება მოხდება თიზ-ის ტერიტორიაზე არსებული წყალმომარაგების ქსელიდან. რაც შეეხება ტექნოლოგიურ ციკლს, წყლის გამოყენება საჭირო იქნება შემდეგ შემთხვევებში: **მაღალი წნევით ჩამოსხმის დანადგარის გაგრილებისთვის**, რომელიც გამოიყენება შეკრულ წრედში (ბრუნვითი წყალმომარაგება) და არ ხდება მისი გადინება, ხოლო დამატებითი წყლის ხარჯი შეადგენს 50 მ³/წელ-ს; **ანტიადჰეზიური ხსნარის გასაზავებლად**, რომლის წლიური ხარჯი შეადგენს 75 მ³-ს; **ულტრაბგერითი წმენდისთვის**, რომლის ხარჯიც ყალიბის წმენდის დროს შეადგენს დაახლოებით 1 მ³/წელ-ს; **საპოხ-გამაცივებელი სითხის განზავებისთვის**, რის დროსაც წყლის განაწილების კოეფიციენტია 1:10, ხოლო წყლის ხარჯი შეადგენს დაახლოებით 0.75 მ³/წ-ს. მაღალი წნევით ჩამოსხმის დანადგარის გაგრილებისთვის, ანტიადჰეზიური ხსნარის გასაზავებლად და საპოხ-გამაცივებელი სითხის განზავებისთვის გამოყენებული წყალი საჭიროებს რეგულარულ ცვლას, ხოლო შეგროვების შედეგად გადაეცემა

შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე სამსახურს, შემდგომი მართვის მიზნით. დაახლოებით 200 მ³/წელ წყლის გამოყენება საჭირო იქნება ტექნოლოგიური დანადგარების და საწარმოო და საოფისე დანიშნულების სათავსების დასუფთავებისათვის, ასევე ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის.

გზმ-ის ანგარიშში საწარმოში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების რაოდენობა დაანგარიშებულია 5%-იანი დანაკარგით და შეადგენს 950 მ³/წელ. დღეისათვის თიზ-ის ტერიტორიაზე საკანალიზაციო ქსელი არ არსებობს და ჩამდინარე წყლების შეგროვებისათვის დაგეგმილია ჰერმეტიკული საასენიზაციო რეზერვუარის მოწყობა. რეზერვუარის განტვირთვა მოხდება ქ. ფოთის წყალკანალის მუნიციპალური სამსახურის მიერ ხელშეკრულების საფუძველზე. ჩამდინარე წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია ქ. ფოთის საკანალიზაციო კოლექტორის N6 სატუმბი სადგურის შემკრებ რეზერვუარში. საასენიზაციო რეზერვუარში მოხდება ასევე გამაგრილებელი სისტემის გაქრევის წყლები. პროექტის ფარგლებში სანიაღვრე წყლების სისტემების მოწყობა არ იგეგმება, რადგან საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლის თითოეული კომპონენტის განთავსდება დახურულ შენობაში, საჭირო ნედლეული შემოვა მზა ე.წ. „შოთების სახით“, სხვა დამხმარე კომპონენტებიც ტერიტორიაზე შემოვა და დასაწყობდება მზა სახით. როგორც ნედლეული, ასევე მზა პროდუქცია დასაწყობებული იქნება საწარმოს შენობაში გამოყოფილ სათავსებში. ამასთან საწარმოო ნარჩენების განთავსებისათვის შენობაში მოწყობილი იქნება დროებითი დასაწყობების სათავსი. საწარმოს ეზოს ტერიტორიაზე მოეწყობა მხოლოდ ჩამდინარე წყლების ჰერმეტიკული საასენიზაციო ორმო და ტრანსფორმატორი. ტრანსფორმატორის ქვეშ მოწყობილი იქნება ავარიულად დაღვრილი ზეთის მიმღები რეზერვუარი. ყოველივე ზემოაღნიშნული, გამორიცხავს ტერიტორიაზე პოტენციურად დაბინძურების წყაროების ღია სივრცეში მოთავსებას და დაბინძურებული სანიაღვრე წყლების წარმოქმნას. წვიმის პერიოდში მოსული წყალი ბუნებრივი დინებით გაიჟონება გრუნტში.

საწარმოს ელექტროენერგიით მომარაგება განხორციელდება თიზ-ის ელექტრომომარაგების სისტემიდან. ელექტროენერგიის წლიური მოხმარება შეადგენს დაახლოებით 2 მლნ კვტ.სთ-ს წელიწადში. ავარიულ სიტუაციებში, საწარმოს ელექტროენერგიით უზრუნველყოფის მიზნით, დაგეგმილია 50 კვტ სიმძლავრის დიზელ-გენერატორის დამონტაჟება. საწარმოში ბუნებრივი აირის გამოყენება დაგეგმილი არ არის.

დოკუმენტაციაში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მისი უმთავრესი ასპექტების გათვალისწინებით, იდენტიფიცირებულია საწარმოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. საწარმოს ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა ნაჯერი ნახშირწყალბადები (C₁₂-C₁₉) და შეწონილი ნაწილაკები.

მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, რომელშიც ფონად გათვალისწინებულია გაფრქვევების მაჩვენებლები ახლომდებარე შპს „მოულდს ენდ მეტალს ჯორჯიას“ მეტალურგიული საწარმოდან, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი აღნიშნული მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას უახლოეს მოსახლესთან (450 მ) და არც 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე. შესაბამისად, მავნე

ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები. გზშ-ის ანგარიშში ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით, განსაზღვრულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

საწარმოს და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მოწყობის ეტაპზე, ხმაურის წარმომქმნელ წყაროს წარმოადგენს სამშენებლო ტექნიკის, კერძოდ ექსკავატორის, ამწის და თვითმცლელის მუშაობა. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, ხმაურის ძირითადი წყაროები იქნება: წნევით ჩამოსხმის დანადგარები, ჰაერის კომპრესორები, საამქროში მოქმედი ჩარხები, ელექტროძრავები და სხვა. გზშ-ის ეტაპზე ხმაურის დონის განსაზღვრისათვის ჩატარებული გაანგარიშების შედეგად, ხმაურის მაქსიმალური შესაძლო გავრცელების მაჩვენებელი უახლოეს სახლამდე მშენებლობის ეტაპზე შეიძლება იყოს 37,63 დბა, ხოლო ექსპლუატაციის დროს მაქსიმუმ 30 დბა.

საწარმოში როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენის წარმოქმნა. ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენებიდან აღსანიშნავია მტვერდამჭერ დანადგარებში დაგროვილი მტვერი, ალუმინის და თუთიის შენადნობების, პერსონალის მიერ ნამზადის ხელით დამუშავების, საფანტქავლური დანადგარის ფუნქციონირების პროცესში წარმოქმნილი მტვერი (მტვერი და წიდა დაახლოებით 5-5 ტ/წელ) და ნამზადის ჭრით დამუშავების პროცესში წარმოქმნილი მეტალის ნარჩენები (დაახლოებით 10 ტ/წ). საწარმოში წარმოქმნილი წიდა და მტვერი განთავსებული იქნება შესაბამის შესაფუთ ტარაში და დროებით დასაწყობდება ნარჩენების დროებითი განთავსების საწყობში. დაგეგმილია აღნიშნული ნარჩენების რეალიზაცია, ან მიეწოდება ნედლეულის მომწოდებელ კომპანიებს შემდგომი გამოყენების მიზნით. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო საწარმოს შენობის შიდა ნაწილში გათვალისწინებულია ნარჩენების დროებითი განთავსებით უბნების მოწყობა. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული სასაწყობე მეურნეობა იქნება დაცული ქარის და ნალექისგან, რაც გამორიცხავს მათ გარემოში მოხვედრას. ნარჩენი ზეთები და ნამუშევარი წყლები, რომლებიც დაბინძურებული იქნება სახიფათო ნარჩენებით განთავსდება დახურულ რეზერვუარებში შემდგომი მართვისთვის. საწარმოო ნარჩენებისთვის განკუთვნილ სათავსოში დროებით დასაწყობდება წიდაც და მტვერიც. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით, გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას. რაც შეეხება საყოფაცხოვრებო ნარჩენებს, აღნიშნულის მართვა ხელშეკრულების საფუძველზე მოხდება ქ. ფოთის დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ.

საქმიანობა დაგეგმილია საწარმოო ტერიტორიაზე, რომელიც წლების მანძილზე განიცდის ანთროპოგენულ დატვირთვას, შესაბამისად მოსალოდნელი არ არის პირდაპირი უარყოფითი ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნებასა და დაცულ ტერიტორიებზე. ცხოველთა სამყაროზე ნეგატიური ზემოქმედების თვალსაზრისით ერთადერთ რისკ-ფაქტორად განხილული უნდა იქნას დაცული ტერიტორიებიდან (უახლოესი მდებარეობს 1,7 კმ-ში) საპროექტო ტერიტორიაზე ფრინველების მოხვედრა, თუმცა საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესების სპეციფიკის გათვალისწინებით ფრინველებზე ნეგატიური ზემოქმედების რისკი მინიმალურია. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვება გათვალისწინებული არ არის, შესაბამისად მოსალოდნელი არ არის უარყოფითი ზემოქმედება ზედაპირული წყლის ობიექტსა და მასში არსებულ ბიომრავალფეროვნებაზე.

ქვეყანაში შექმნილი ეპიდსიტუაციიდან და სხვადასხვა შეზღუდვებიდან გამომდინარე, ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2020 წლის 30 ივლისს ქ. ფოთის მე-11 საჯარო სკოლის ეზოში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ შპს „სდტ ჯორჯიას“ და შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენლები, ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენელი და ქ. ფოთის მოსახლეობა. აღნიშნულ განხილვაზე საზოგადოების მხრიდან დაისვა კითხვა დასაქმებასა და ადგილობრივი მოსახლეობის დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის შესაბამისად გადამზადებასთან დაკავშირებით, რაზეც კომპანიის წარმომადგენელმა გააკეთა განმარტება და აღნიშნა, რომ პროექტი ითვალისწინებს როგორც ადგილობრივი კადრების დასაქმებას, ისე მათ გადამზადებას. საჯარო განხილვაზე საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით სხვა სახის შენიშვნები/მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები არ შემოსულა.

გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-4 პუნქტის 4.3 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. ფოთში, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის ტერიტორიაზე შპს „სდტ ჯორჯიას“ ალუმინის და თუთიის შენადნობებისგან (ფერადი ლითონების დნობა) ავტომატური მექანიკური კომპონენტების საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმისა და დასკვნების შესაბამისად;
4. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 1 თვის ვადაში სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული დანადგარების/მოწყობილობების დაზუსტებული მოდელი და საპასპორტო მონაცემები;
5. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;

6. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც დამატებით გათვალისწინებული იქნება უწყვეტი ინსტრუმენტული მონიტორინგი გაფრქვევის წყაროებზე და ინსტრუმენტული მონიტორინგი საწარმოს საზღვართან, უახლოეს მოსახლესთან და საწარმოში მისასვლელ გზებზე (ჭავჭავაძის და სამეგრელოს ქუჩებზე) (მონიტორინგის კოორდინატებისა და სიხშირის მითითებით).
7. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ტექნიკური დანადგარების გამართულობაზე მუდმივი კონტროლის წარმოება;
8. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 1 თვის ვადაში, უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ პროცესში წარმოქმნილი ნამუშევარი სითხის შეგროვების და მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
9. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად; ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
10. შპს „სდტ ჯორჯიამ“ მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
11. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განხორციელდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
12. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „სდტ ჯორჯიას“;
13. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „სდტ ჯორჯიას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
14. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
15. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი